

KORRESPONDENT — KRAIOWY
Y ZAGRANICZNY.

WIADOMOSCI KRAIOWE.

Z Warszawy dnia 24. Marca. JP. de Bucholtz: Poseł pełnomocny Króla Jmci Pruskiego, i JW. Mierzejewski Ex-Strażnik Pol: Lit: Konfyliarz Konf: Gener: wyiachali z tey stolicy do Grodna.

Most na Wiśle dnia 23. tego mies: zakończony.

Z Grodna dnia 20. Marca. Wyiachał ztąd dnia 15. tego mies: do Peterzburga JW. Szczęsny Potocki Marsz: Konf: Gen: Koron: razem z JP. Borzęckim i Leduchowskim Konfyliarzami Konf: Gen: oraz z dwoma synami, Szczęsnym i Stanisławem. Eskorta Rossyjska i Narodowa przeprowadzała za miasto.

Punkta instrukcyi stołowne do tego wyjazdu, od Nayias: Generalności dnia 7. tego miesiąca zadecydowane w tych są wyrazach:

KONFEDERACYA GENERALNA WOLNYCH OBOYGA
ZŁĄCZONYCH NARODOW.

Stosownie do aktu związku swojego nieodmienne w umyślach, i postępowaniu, zachowując *Principia* całości, independencyi i wolności, przy utrzymaniu prerogatyw i swobod Rzpltey, nic sobie wazniejszego i celniejszego wystawić niemoże, iako naysciślejsze złączenie się z Rosyą, dla wspólney w każdym czasie sprawy dwóch Państw, będąc dziś wielkicy Katarzyny wspieraną, i utrzymywaną wspaniałością. Ufnosć nieograniczona, którą Konfederacya, i cały Narod pokłada w tey Monarchini, iest zdolna rozpedzić wszelkie pozorne trwogi; lecz dopóki związek ściślejszy niepołączy Państwa, w ieden interes, dopóty nadzieia i pewność nasza na wspaniałości wielkicy Monarchini zagruntowana, Rzpltey z Rosyą nie iest mocna dosyć łączyć serc i umyśłow. W tym

zamiarze uczyniwszy oświadczenia nasze przez Delegowanych do Wielkiej Katarzyny, gdy w odpowiedzi daney od Tronu, zapewnionemi iesteśmy o przyjęciu żądań naszych, za rzecz iedyną nayważniejszych spraw Rzpltey poczytuujemy zbliżenie tego momentu, który to wszystko, co jest w ustanowieniach związku naszego ma zaręczyć. Dla porozumienia się więc i ułożenia, co w tey mierze czynić, i układać jest nayistotniejszego, użyć osobę naywiększe zaufanie nasze posiadającą, a oraz ufnością Wielkiej Katarzyny zaszczyconą, sądziemy za rzecz naypotrzebniejszą, w tym czasie, i w tym położeniu rzeczy nayszczegulnieyszą, nie możemy wszyscy nie obrócić ku temu wyborowi oczu naszych na osobę JW. JMości Pana Stanisława Szczęsnego Potockiego, Marszałka Generalnego Konfederacyi Kor: i Generała Artylleryi, używając go do tey posługi, i następujące powierzając mu nasze oświadczenia.

1mo. Będzie obowiązkiem JW. Marszałka stawić się iako nayrychley u Dworu Rossyjskiego, i porozumieć się o warunkach, iakie życzone bydź mogą, obu Narodów do trwałego ziednoczenia się, ale preliminarie ułożywszy, nam albo osobiście przelożyć, albo żądać od nas zezwolenia do umocnienia siebie, czy z sobą innych do dokończenia Dzieła.

2do. Jako zasady formy rządu naszego Republikantkiego mają i mieć powinny związek z obowiązkami wzajemnymi względem dogodności teyże Formy Rządowej równie potrzebne, gdy zachodzić będą rozważenia, obowiązkiem będzie JW. Marszałka naszego łosowne w tym wszystkim podawać uwagi, i w tych układać się.

Nakoniec oświadczy w potrzebie uważaney JW. Marszałek ścisły obowiązek przysięgi przez nas i Narod cały dobrowolnie przyjęty względem całości Granic krajow Rzpltey solennemi Traktatami zapewnioney, iako w tey okoliczności żadna propozycya zkładowiek przychodząca do umów z Narodem i z nami wchodzić nie może.

Te ogulne nasze i Narodu życzenia, powierzając cnocie i charakterowi JW. Potockiego Marszałka Konfederacyi Generalney Koronney dla umocowania go i wiary publiczney, ten nasz instrument przy pieczęciach obu skonfederowanych Narodów, w Akta wprowadzić, i Marszałkom obu złączonych Narodów podpisać zaleciliśmy. Działo się w Grodnie na sessyi Konfederacyi Generalney O. N. Roku 1793. Miesiąca Marca 7. dnia.

O exekwiach za Ludwika XVI. w Grodnie odprawionych dawniey namieniliśmy w Num: Korresp: 23. mając pod ow czas nie najlepszą wiadomość; przysługą teraz dokładniejszą odbierając informacją tu przylączamy.

Z Grodna d. 20. Marca. Dnia 18. tego miesiąca na rozkaz i kosztem Nayiaś: Konfederacyi O. N. odprawiły się w tuteyszym po-Jezuickim Kościele solenne Exekwie za duszę wiekopomney pamięci Ludwika XVI. Króla Francuzkiego. Po licznych ofiarach i Wigiliach za zgromadzeniem się do Kościoła Nayiaś: Generalności, Kommendantów Wojska obcego i krajowego, tudzież obywatelstwa płci oboiey, w assystencyi Swieckiego i Zakonnego Duchowieństwa, iako też Magistratu i Cechow z Chorągwiemi, Mszą wielką śpiewał JX. Kossakowski Biskup Inflantski Koadiutor Wileński. Katafalk umyślnie zbudowany w oświeconych rzęsiło ozdobach swoich wystawiał Urnę zawierającą niby popioły Ludwika, w poszrod Insygniow Krolewskich, wsparte na wyniośleym postumencie i stopniach, około których stały kolumny reprezentujące *Fasces* Rzymskie, u dołu gorzała wielka Cyfra Ludwika.

Napisy widziane były następane:

Na okolo Urny.

Nihil morte, aut vinculis dignum, quid fecit homo iste.

Act: 26.

Na postumencie pod Urną od frontu.

LUDOVICO XVI.

Duorum Poloniae Regum Nepoti.

GALLIARUM REGI.

Religione & rebus gestis.

Vere Christianissimo.

Regno & vitā a suis spoliato.

Orbe Terrarum Universo

Attonito & lugente.

GENS POLONA.

Iusta persolvit.

Na lewym boku tegoż postumentu.

Morior in communione cum Matre nostra, id est Ecclesia Romana Catholica. . . . Ignosco Inimicis meis, Deumque precor, ut illis ignoscat. Ludov: XVI. in Testamento.

Na prawym boku.

Utinam mors mea sit Populi vita! . . . innocens morior.
Ludov: in loco supplicii.

Na tyle postumentu.

Ante tempus finis, vitæ suæ testimonium præbuit.

Ecles: 46.

Na kolumnach.

1mo. *Popule meus quid feci tibi?* Mich: 6.

2do. *Quomodo cecidit potens? qui salvum faciebat Populum.* Mach: 9.

3tio. *Opprobrium insipienti dedisti me.* Psal. 38.

5to. *Dixerunt: circumveniamus justum, quoniam inutilis est nobis, & contrarius est operibus nostris.* Sap: 2.

5to. *Verba iniquorum prævaluerunt super Nos.* Psal: 64.

6to, *Viscera impiorum crudelia.* Prov: 12.

7mo. *Eheu! quis credat vitam Regni & decus Orbis, Sic potuisse mori, sic potuisse tēgi!*

Remondus in funere Henrici magni.

8vo. *Nostri ut pompa doloris amarus*

Gentibus eliciat fletus, serosque nepotes
Humanis doceat, quæ sit fiducia rebus.

Vanierus in Funere Delphini.

Z Łomży d. 12. Marca. Przełożenie od Konfederacji Ziemi Łomżyńskiej do Najjaśniejszej Generalności
względem Bankow.

NAYIASNIEYSZE STANY OBU ZŁĄCZONYCH NARODOW.

Do nieszczęśliwości, które nas na okołe otoczyły, przybyła ieszcze iedną z naydotkliwzych, zamknięcie Banków, i ogł szenie Bankierów niemożności płacenia wierzycielom własnych ich majątków dobrą wiarą na ich ogolnych dobrach, a nawet na Osobach zapewnionych.

To zdarzenie dotknęło nayżywszym uczuciem obywatelów ziemi Łomżyńskiej, którzy do 100,000. Czerwonych złotych liczą na różnych Bankach.

Przypadek tak okrutny, i postępek Bankierów wiarę Publiczną łamiących nie może obojętnie bydź zważany od was Najiaś: Stany, nie może nie znaydować u was litości, sprawiedliwości, i względów strapionych Obywatelów; ięki ich, żale, ucisk, i upadek, są teraz całym onychże udziałem, wsparcie i ratunek, w sprężynie rządowej całą i iedyną są nadzieją. To wszystko Konfederacya Ziemi Łomżyńskiej, mając przed oczyma, w naysmutniejszym losie swoich współ obywatelów, niesie do Najiasniejszey Generalności swoje przełożenie, do którego łączy nayżywszą prozbę: a tę w następujących oznacza punktach.

1mo. Ażeby sąd oddzielny szczegulnie do niniejszego przypadku stosowny był przez Najiasniejszą Generalność wyznaczony, i tenże sąd ażeby swoje nieodwłócznie zaczął czynności.

2do. Aby tenże sąd skoro się tylko prawnie zgromadzi, natychmiast, i przed wszystkimi czynnościami dobra Bankierów, a nawet osoby tych, którzy terminow płacenia nie trzymają, sekwestrować rozkazał.

3tio. Aby do tego sądu, nie tylko Bankierowie terminow nie trzymający pociągnieni byli, ale nadto

wszyscy ci, którzy do Banków summy są winni, aby i wierzyciele do Bankierów, i Bankierowie *in debitis passivis & activis* z swoich wierzycielow mieli dokładną sprawiedliwość.

4to. Aby do tego sądu osoba iedna z każdego wojewodztwa, Ziemi, lub Powiatu obrana być mogła.

Wszystkie wieki, i wszystkie kraje na takowych ludzi naysurowsze pisały prawa, aby rygor onych na postępki Bankierów nawet co do osob w tym sądzie był zachowany. Te są prózby, żądania, i przełożenia Konfederacyi Łomżyńskiej, które ma honor Najjasniejszey Generalności prezentować. Działo się w Łomży na sessyi dnia 7. Mca Marca 1793. Roku.

Z Lublina dnia 18. Marca. Przez Rezolucyą Nay: Konfed: O. N. JW. Poletyło Kasztelan wyznaczony Konfylliarz teyże Konfederacyi i do odbywania sądow *Ultimæ Instantiæ* tu agitujących się Sędzia, przed JW. Tomaszem Dłuskim Podkomorzym Lubelskim na sessyi dnia 16. Marca roku terażniejszego wykonał przysięgę, po której JWW. Konfylliarze Konf: Generalney sądy *Ultimæ Instantiæ* do dnia 6. Maja roku bieżącego odwołać rozkazali.

Wypis z listu z Gdańska dnia 19. Marca. Miasto nasze dotąd najmocniej obleżone, attaku wprawdzie żadnego nie cierpi, ale bombardowaniem zagrożone zostaje. Bedąc od lat 20. znacznie wyniszczone, a pomocy znikąd silney i bliskiey w tym razie niewidząc, musiało rozpocząć negocyacye z Królem Jmcią Pruskim. Deputacya od wszystkich tutejszych Porządków traktuje w tey mierze z Generalem woysk Pruskich *de Raumer*. Propozycye od miasta ułożone, do Ministerium *Berlińskiego* są postane, zkąd aż do *Frankfurtu* do samego Króla Pruskiego poszły. Z niecierpliwością czekamy na doyscie rezolucyi, gdy wścissym zostaje tym czafem od woyska Pruskiego całe miasto z przyległościami zawarcu.

Z A G R A N I C Z N E. A N G L I A.

Z Londynu d. 26. Lutego. Król Jmć schyleniem berła sankcyonował w czasie terażniejszego Parlamentu postanowione prawa.

Bil względem rugowania z kraiu cudzoziemcow uskuteczniany jest ściśle względem wszystkich, o których jest podeyrzenie, że rewolucyi Francuzkiej sprzyiają.

Hrabia *Cardo*, i inni cudzoziemcy wyiechać z kraiu musieli, a dway officerowie Generała *Dumouriera*, z których jeden zowie się *Ellis* wzięci są w areszt, i do Londynu przyprowadzeni.

Przeciwko wszelkich pism buntowniczych Autorom ludzie Królewscy używają baczných sposobów dla wysledzenia gdzieby drukowane były szkodliwe ich maxymy, oraz dla ukarania tak samych pryncypałów, iako też i onych pomocników.

F R A N C Y A.

Z Paryża dnia 5. Marca. Na sessyi Konwencyi Narodowej dnia 25. Lutego, donosi *Tallien* o wielkich rozruchach w *Lugdunie*. Powiada, że drogość żywności, wszelkich robot zaprzestanie, a ztąd ludu ostatnia nędza od niemałego czasu wzbudziła niektóre małe rozruchy. Nagle rozpacz obiera wielu rzemieślników, lecieli hurmem do Ratusza, ztamtąd do więzień, aby szukać winnych i zabijać. Prezydent kazał na twogę uderzyć, stanęła gwardya pod bronią, i zbierające się tłumy ludu rozegnała.

Wkrótce z więkzą żwawością zebrały się mnogie ludu bandy, i o wyraźney kontra-rewolucyi myślid zaczęły. Burzyciele z wielkim hałasem wpadli do klubu centralnego, rejestra i protokuly zabrali, ławki popalili, i w koło rozłożonego siosu skakali. Statua wolności i bust *Rouffeau* zawieszzone były na drzewie wolności. Tym różne obelgi wyrządzano, nakoniec drzewo zapalone, lecz przecie od niektórych Patryotów od spalenia do szczętu zabronione było. Słowem *Lugdun* wprawdziwey zda

się być kontra-rewolucyi. Po tym raporcie Tallien podaje następujący projekt: *1mo.* Będzie trzech wyznaczonych Kommissarzy dla przywrócenia spokojności i porządku. *2do.* Ci Kommissarze będą mieli tę samą władzę, iaką inni wszyscy mają od Konwencyi Narodowej wyflani. *3tio.* Rada wykonawcza niezwłocznie wyszle dostateczne wojskowe do *Lugdunu* siły, aby to miasto przywrócone do stanu dawniejszego zostało. Konwencya Narodowa wszystkie trzy punkta dekretem potwierdza.

Dnia 4. Marca. Stanął dekret Konwencyi Narodowej, w którym następujące kraie do *Francyi* są przyłączone.

Art: I. Xstwo *Manaco* do kraiu Rzpłtey wciela się, i składać będzie część Departamentu *Alpów* nadmorskich.

II. Część kraiu *de Schaumbourg* przyłączona jest do Rzpłtey i częścią będzie Departamentu *Mozelli*.

III. Miasta krain *de Saarwerden* i *de Harschkirich*, oraz *d'Asweiller* są złączone z *Francyą*, i będą należeć według przyległości miejsca do Departamentów *Niższego Renu*, *Mozelli* i *Meurth*.

IV. Miasta *de Crebenge-Putlange*, *Pontpierre*, *Trulben*, *Koepen*, *Igelsharth* i *Armsberg* będą należeć do Departamentu *Mozelli*.

V. Innych miast prózby łączenia się z *Francyą* odłożone do powzięcia o ich żądaniu dokładniejszej wiadomości.

VI. Tych Departamentów rządzące pierwsze osoby, do których te kraie są przyłączone, przyszła iak nayrychley Konwencyi Narodowej potrzebne objaśnienia względem dóbr Narodowych, i własności osób prywatnych, które wszystkie pod opieką Narodu i praw będą.

Generał *Santerre* w radzie generalney miasta dopraszał się o podwyższenie dla siebie i sztabs-officerów gwardyi narodowej traktamentu. Odpowiedział mu X. przysięgły *Roux*, którego małym nazywają

Maratem: Żołnierzom naszym prawie na wszystkim braknie, a *Officerowie* zbyt kować będą? Powiada *Santerre*, że po 600. tylko liwów dość będzie na każdego. I czyż to jest prawdziwie obywatelski *sans culotyzm*? Toć będzie więcej kosztować być bezspodniowym, niż obywatelem spodniowym? Śmiech wielki w całej sali i klaskanie nastąpiło. Rzecz nakoniec *Roux*: Obywatelu *Santerre* przestań być zły wieszczby Generałem. Smutna jest pamiątka rozkazu twego, gdyś w *Paryżu* wszystkie *psy i koty* wybić kazał. Generał odpowiedział: Daremnie żurnaliści wyszydzić usiłowali ekonomikę moją, bardzo potrzebną i oszczędzającą wiele żywności w mieście. Nakoniec wywołanie powiada moje względem *psów i kotów* Paryzkich ściągало się naybardziej do mnostwa owych zwierząt, które u starych Dewotek zjadały ubogich żywność. Po takowej wymówce proźbę względem podwyższenia traktamentu odesłano do decyzji całego korpusu municypalnym.

Dnia 7. Marca. Dnia 5. t. m. składano przed Konwencyą bardzo wiele adressow, w których Konwencyi postępek względem ścięcia Króla chwalono; w niektórych zaś adressach znajdowało się żądanie, aby wypędzić *Burbonow*, a dekretować *Antoninę*.

Listy z *Bredy* donoszą, że przy obięciu tej Fortecy znaleziono 187. armat, 2,000. Cetnarów prochu, 6,000. flint, i bardzo wiele inney ammunicyi. Dziś Konwencya Narodowa przeciwko Hiszpanii wojnę dekretowała. Przeznaczone jest 100,000. woyska na lądzie przeciw teyże Hiszpanii. Departament Paryzki wszystkich Obywatelów do pospolitego ruszenia przeciwko nieprzyjaciolom wezwał.

H O L L A N D Y A.

Z Hagi dnia 9. Marca. Osobliwszy w tych czasach wojennego losu obrot zadziwia wszystkich, i cieżących się z niego, i zaśmuconych. Gdy wkroczenie francuskiego woyska do krajow Rzepltey naszej (wylączywszy wzięcie *Bredy*) znajdzie coraz większe

przeszkody, iakich się nikt prawie niespodziewał, w tym samym właśnie czasie do 1go dnia tego miesiąca pomyślności woysk zprzymierzonych tak są prętkie i powszechne, że równie ie liczyć należy między temi, które się trafiają nad wszelkie spodziewanie. Woyska francuzkie dwa razy przez Cesarzkich pobite, a trzeci raz przez Prusaków, dobywanie fortecy *Vendo* od Francuzów opuszczone, tychże wiadome od oblężenia *Mastrychtu* odstąpienie. Wyście także spieszne z fortecy *Ruremonde*, i z okopów do koła z wielkim kosztem wysypanych, toż samo nagłe cofnienie się z *Akwizgranu* i *Leodium*, tudzież z *Bois le Duc* i wielu innych miejsc, i skwapliwe pomknienie się wgląd *Brabancyi*, gdy z inney strony forteca *Königstein* tymże Francuzom wzięta, a wszędy z niemalą stratą w zabitych, ranionych i w niewolę zabranych, przy utracie wielu armat, ammunicyi i żywności, oto są przypadki ofobliwze w 8miu dniach zdarzone, właśnie w ten czas, gdy Konwencya Narodowa przyłączyła do Rzpltey swoiey *Hannonią*, *Leodium*, *Flandryą* i wiele innych Prowincyi *Belgickich*, oraz miasta, iako to: *Bruxelle*, *Gandawę*, *Lowanium*, aby składały część Rzpltey francuzkiey. Dalszy z obu stron iaki się okaże los woieny, i czy się wszystko co doniesiono zupełnie z prawdą zgadza, czasu na to trzeba.

R O S S Y A.

Z *Peterzburga* dnia 15. *Lutego*. W tych dniach ogłoszony jest *Ukaz* N. Imperatorowey Jmci w treści następującej:

„Zamieszania zdarzone we *Francyi* od 1789. R. nie mogły niewzbudzać baczności w każdym dobrze urządzonym Państwie. Póki ieszcze zostawała nadzieia, że czas i okoliczności posłużą ku upamiętaniu zabłokanych, i że porządek i moc legalney zwierzchności, przywrócone zostaną, póty cierpielismy wolne Francuzów przemieszkiwanie w Imperium naszym, iako też wszelkie z niemi porozumienie się. Lecz

widząc potym, że wściekłość i duch buntu przeciwko ich Monarsze coraz więcej wzrastające, dążyły do tego, ażeby nietylko ugruntować u siebie prawa bezbożności, nieposłuszeństwa najwyższej Monarchicznej władzy, i moralne od wszelkiego dobrego oddalone nauki, ale owzem ażeby rozprzestrzenić zarazy onych po całym świecie. przecieliśmy polityczne zniesienie się z *Francją*, przez odwołanie Ministra naszego z jego dworem, i przez wyftanie ze stolicy naszej sprawującego interessa *Francuskie*, do czego i tę jeszcze mieliśmy pobudkę, że gdy wzajemne posiadstwa ustanowione były między nami a Królem, więc po zniesieniu przez buntowników władzy jego, i przy detencyi jego pod strażą i więzieniu, już się więcej niegodziło żadney mieć korrelacyi z uzurpatorami najwyższego rządu. Teraz gdy ku powszechnemu wzdręgnienu w tym nieszczęśliwym kraju przebrana już jest miara szaleństwa, gdy się znalazło więcej, niżeli 700. wyrodków, którzy niesprawiedliwie przywłaszczają sobie władzę, i do tego stopnia na złe iey użyli, że ściągnęli ręce swoje na zamordowanie pomazańca Bożego prawego swego Monarchy, który dnia 1. Stycznia tego roku najokropniejszym i najokrutniejszym dopełnione zostało sposobem. My sądziemy być powinnością przed Bogiem i sumnieniem naszym niecierpieć między Imperium naszym i *Francją* żadnych związków, i jakie między Państwami dobrze urządzone zachodzą, do póki wyrok sprawiedliwy najwyższego ukarze złoczyńców, i póki świętey iego woli będzie się podobało założyć tamę klęskom tego Królestwa przez przywrócenie w onym porządku i czynności władzy legalney, przeto rozkazujemy:

Amo. Zatamować skutek handlowey konwencyi między nami a s. p. Królem francuskim Ludwikiem XVI. d. 30. Grudnia 1786. Roku zawartey, aż do wyrzeczonego czasu przywrócenia we francyi porządku i władzy legalney.

zdo. Do tegoż samego czasu zabrania się wpuszczać do portow naszych znajdujące się na różnych morzach statki pod Banderą narodową francuzką; równym sposobem zabrania się i naszym kupcom i właścicielom okrętow, handlowe ich statki do portów francuzkich.

3to. Przeszłych francuzkich konsulow, vice-konsulow, agentow i innych do nich należących, wysłać z obudwóch naszych stołecznych miast i innych mieysc, gdzie oni się znajdują, oznajmując onym, że się każdemu z nich daie frysztr trzech tygodni dla urządzenia swoich interesow; po wyjściu którego, mają oni niezawodnie opuścić mieysce terażnieyszego swego przemieszkiwania, na terminie zaś w paszporcie swoim wyrażonym wyjść wcale z granic Rosyjskich. Ci zaś z kupcow, którzy nosząc na sobie urzędy lub powinności vice-konsulow, prowadzą aktualnie handel swój w Rosyi i zechcą tam się zostać dla kupieckich swoich przemysłów; z takowemi sposób postępowania przepisany jest niżej w Artykule 6tym.

4to. Stołownie do tego rozkazuie się i naszym konsulom, vice konsulom i należącym do nich, tudzież ogólnie wszystkim Rosyjskim oboiey płci rodakom, ażeby natychmiast za odebraniem posyłaiających się do nich ukazow, wyieźdzali z francyi, gdy zaś takowe ukazy za przyjęciem prostej komunikacyi, mogą niedość rąk konsulow naszych, więc niemniey oni będą obowiązani, iaki inni wszyscy poddani nasi, za wydrukowaniem niemieyszego ukazu w gazetach cudzoziemskich, wykonać to, co im rozkazuiemy, nieczekaiąc nawet nowych rozkazów.

5to. Wszytkich francuzów bez wyłączenia oboiey płci, bawiających się przemysłami kupieckimi i mieyskimi, artytów, rzemieśników, słuźących u partykularnych ludzi, rozumieiac tu guwernerow i guwernantek, i innych, którzy przyznaia za dobry terażnieyszy w ich kraju rząd, i którzy onemu są posłuszni, rozkazuie się niecierpieć w Imperium, owszem ze wszyskich mieysc, gdzie się oni tylko znajdują, ich wysłać, daiąc każdemu

z nich frysztu do trzech tygodni, dla ułatwienia domowych ich interessow, z obowiązkiem opuszczenia granic Rosyjskich na terminie w paszporcie ich wyznaczonym, i niewieźdzenia na potym wone pod nieuchronnym według praw naszych ukaraniem.

6to. Z pod tego urządzenia wyłączają się ci z Francuzow oboiey płci, którzy będąc przywołani przed przyzwoitą jurzdykcyą dla oznajmienia im woli naszey, okażą rzetelne swoje przedsięwzięcie i chęć wyrzeczenia się pod przysięgą, według przyłączoney tu roty, prawideł bezbożnych buntowniczych, teraz w ich kraju wyznawanych, i wprowadzonych przez uzurpatorow rządu i władzy, zeznają zabóystwo ostatnie przez tych wyrodków na osobie Królewskiej dopełnione w takowey obferności wstępu, iakową ta zbrodnia wzbudza w każdym dobrym obywatelu lub człowieku, i okażą prawdziwe swoje przekonanie w tym, ażeby wyznając Wiarę Chrześciańską, w którey kto się urodził, byli wiernemi i posłusznemi Królowi, który podług prawa dziedzictwa otrzyma tę koronę, a oraz obowiązują się, że w ciągu przemieszkiwania ich w Rosyi, aż do przywrócenia w oyczyźnie ich porządku, przetną wszelką kominikacyą z rodakami swemi, którzy są posłusznemi terazniyszemu nielegalnemu i wściekłemu rządowi. Wszyscy takowi oboiey płci francuzi mogą wolnie zostać się w Rosyi pod zastoną praw naszych, zajmując się bezpiecznie handlami, przemysłami, rzemiosłami i innymi pozwoleniami robotami. Zeby zaś inni nie dopuścili się tego mniemania, że mogą uczynić podobne wyrzeczenie się i Przysięgę kłamliwie i jedynie tylko dla pozor, mając w reszcie intencyą utaić onę wraz z nazwiskami swemi przed swemi rodakami; więc w tym samym czasie ma być im obwieszczono, że pomienione ich wyrzeczenie się z nazwiskami podpisanym, będzie publikowane w gazetach tak Rosyjskich, iako i cudzoziemskich.

7mo. Wyż pomienione wyrzeczenie się pod przysięgą ma być czynione w Kościele Religii Rzymskiej,

gdzie takowy Kościół się znajduje, w przytomności zwierzchności mieyskiej, po nastąpionym zaś stwierdzeniu takowey przyśięgi przez pocałowanie Krzyża S. i przez podpis wyrzekającego się, każdy takowy wyrzekający się ma otrzymać zaświadczenie z podpisami zwierzchności mieyskiej i Kapłana, który słuchał przyśięgi. Gdzie zaś nie ma Kościoła Rzymskiej Religii, tam w samym mieyscu jurysdykcyi przed zasiadającymi takowa przyśięga ma być wykonana. Świadeństwo w tym dane ma służyć otrzymującemu one zamiast certyfikatu dla wolnego przemieszkiwania w Rosyi i bezpiecznego sprawowania interessów jego na fundamencie legalnym. Ci zaś z wyż wzmiankowanych francuzow, którzy są *Protestanckiego wyznania*, mają uczynić swoię pod przyśięgą wyrzeczenie się w Kościołach tegoż samego wyznania; gdzie zaś takowych Kościołow nie ma, wypełnią one w samym mieyscu jurysdykcyi.

8vo. Exekucya tego Ukazu ma nastąpić wraz po odebraniu onego w obydwóch miastach naszych stołecznych, zgromadzając podług podziału miasta do Policji obojey płci Francuzów tu mieszkających, iedney części wraz z drugą, a oznaymwszy im wolę naszą, mają być wyznaczone dni i godziny dla wykonania przyśięgi przez tych, którzy zechcą uczynić wyrzeczenie się. Względem zaś tych, którzy nie zechcą uczynić wyżej wzmiankowanego wyrzeczenia się, ma być doniesiono rządowi gubernskiemu, ażeby ten ostatni uczynił dyspozycye względem wyśłania ich, stołownie do 5go Artykułu tego naszego Ukazu. Wreszcie *Collegium* nasze cudzoziemskich spraw nieomieszka na rekwizycyą administracyi gubernskiej opatrzyć na ten raz też administracyą albo policyą ludzmi do tłumaczeń potrzebnymi.

9no. Termin zch tygodniowy, zamierzony podług 3go i 5go Artykułu tego Ukazu, każdemu wysyłającemu się za granicę Francuzowi, dla urządzenia domowych swoich interessów, ma się rachować od daty

oznaymienia mu o wyieździe za granicę; w paszportach zaś ma być wyrażono mianowicie przez iakie miejsca ma iechać, i w przeciagu iakiego czasu ma opuścić granicę Rossyjskie, czyniąc w tey mierze umiarkowanie, któreby oddaliło wszelką krzywdę i stosowałaoby się do możności.

10mo. Wszytким poddanym naszym zabrania się iieżdzić do *Francyi*, albo utrzymywać bądź iakiekolwiek porozumienie się z *Francuzami* w ich oyczyźnie, czyli też w ich armiach zostającymi, do tego czasu, póki za przywróceniem porządku i legalney władzy w tamtym kraju, nienastąpi od nas rezolucya.

11mo. Zabrania się wprowadzać do Rossyi gazety, dzienniki, czyli żurnały i inne peryodyczne dzieła, które się drukują we *Francyi*.

12mo. Zakazujemy iak nayfurowiey wpuszczać *Francuzow* z zagranicy do Imperium naszego, tak lądem, iako i wodą, wyłączając tych, którzy nie będąc uczestnikami wściekłości swoich rodaków, zechcą mieszkać, wyznając *Religią Chrześciańską*, w której kto się urodził, pod protekcyą praw naszych; lecz i ci ostatni, nie inaczey mają być wpuszczani, iak za świadectwem xiążąt *Francuzkich*, mianowicie obudwóch braci Króla niebożczyka Hrabiego *Prowantjskiego*, i Hrabiego *d'Artois*, iako też xiążęcia *Condé*, i za poprzedzającym przez naybliższych naszych ku nim Ministrow otrzymaniem pozwolenia naszego względem przybycia takowych ludzi do Rossyi, bądź dla weyścia do służby, bądź dla rękodziel i rzemiość; z tym jednakowóz warunkiem, że po wieździe ich w granice nasze, będą oni obowiązani wypełnić przepisane w ótym Artykule tego Ukazu wyrzeczenia się pod przysięgą."

ROTA PRZYSIĘGI.

Ja niżej wyrażony, oznaymie przez tę *Przysięgę* moją, wykonywaną przed Bogiem i Świętą jego *Ewangelią*, nie biorąc uczestnictwa, ani uczynkiem, ani myślą w

prawidłach bezbożnych i buntowniczych, teraz we Francji wprowadzonych i wyznawanych, poczytam niniejszy rząd tamedy za nielegalny i uzurpowany. Zamordowanie Króla Ludwika XVI. przysnaię za istotny występki i zdradę prawemu Monarsze uczynioną, czuiac w sercu moim ów wstret ku sprawcom onego, na iaki oni zasługują sprawiedliwie od każdego dobrze myślącego człowieka; W sumnieniu moim zostaię przekonany w tym, ażeby zachować świętobliwie Wiarę Chrześciańską od przodków moich w dziedzictwie mnie zostawioną wyznania N. N. i być wiernym i posłusznym Królowi, który podług prawa dziedzictwa otrzyma tę koronę; a przeto używaiąc bezpiecznego schronienia się łaskawie mnie od iey Imperatorskiej Mości Samowładnącey całej Rossyi, Pani Imperium iey pozwolonego obowiązuię się, przy zachowaniu iak się wyżej rzekło, przyrodzoney moiey Chrześciańskiej Religii wyznania N. N. i przy naywinniejszym posłuszeństwie prawom i rządowi od iey Imperatorskiej Mci ustanowionym, przeciać wszelkie porozumienie się z rodakami moimi francuzami, słuchaiącemi terazniejszego wściekłego rządu, i onego porozumienia się póty niemieć, poki, za przywróceniem legalney władzy, spokojności i porządku we francyi, nie nastąpi w tym naywyższa od iey Imperatorskiej Mci Rezolucya. W przypadku zaś przeciwnych tey moiey przysiędze postępkow moich, poddaię się w tym doczesnym życiu karze wedle praw, na tamtym zaś świecie Sądowi Boskiemu. Kończę tę moię Przięię przez pocałowanie Słów i Krzyża Zbawiciela Moiego. AMEN.

N I E M C Y.

Z Wiednia dnia 8. Marca. Imperatorowa Rossyjska kazała Xiążęcia de Condé uwiadomić, iż gdy zechce w czasie terażniejszey kampanii bydź w wojsku, sumnę 800.000. liwrów onemu ustępuie, która była wyznaczona na kosztą niektórych osad w południowey Rossyi. Upewniaią, że korpus Xcia de Condé z 6000. ludzi składaiące się, od Dworu naszego znowu na żołd wzięte bydź ma. Dnia 4. t. m. Xiąże Hohenlohe Kirchberg od nadworney rady wojenney Patent na Feldmarszałkowstwo otrzymał.

DODA-

KORRESPONDENTA KRAIOWEGO
Y ZAGRANICZNEGO.*We Wtorek dnia 26. Marca 1793. Roku.*

Z *Poniewieża* dnia 6. *Marca*. Obchodzenie imienia oznaczające wielkie przywiązanie żołnierzy ku swemu kommandantowi, nie mniejszą przynosi zaletę wdzięcznym sercom, iako i odbierającemu słodkie owoce swoiey dobroci, zwłaszcza, która się z utrzymaniem naylepszey karności żołnierskiej łączy. Rocznica imienia dnia 4. *Marca* W. JP. Kazimierza Zbirochowskiego Ruszczyca, Pułkownika regimentu ógopieszego W. X. Lit: tu konfystencyą swoją mającego, od Officerów tegoż pułku wspaniale odprawiona, pamiętny ten dzień uczyniła. Ichmość Officerowie czule przywiązani do swego Pułkownika, grali sami komedią pod tytułem: *Zbieg miłości ku Rodzicom*. Toż cyfra JP. Pułkownika na teatrze illuminowana przy biciu z moździerzy i śpiewaniu kantu żołnierskiego, tudzież przy odgłosie muzyki regimentowey widzieć się dała w naypiękniejszym składzie z napisem: *Vivat Kazimierz Ruszczyca*. Nastąpiły we dworze Mikołajowskiem powińszowania JP. Pułkownikowi nayprzód przez JW. *Wereszczyńskiego* Sity *Upitkiego*, toż przez Officerów i licznie zgromadzonych gości. Wspaniała zatym kolacya i różne zabawy przy życzeniu sollenizantowi zdrowia i pomyślności naytrwałszey całą tę uroczystość zakończyły.

N I E M C Y.

„Zaigęcie przez Francuzów Xstwa Bipontyńskiego, nazwanego *Zweübricken* czyli Dwu-moştow, i innych kilku Xięstw mniejszych.

Dnia 9. Lutego Woysko Francuzkie o godzinie w puł do 12tey w nocy pod kommandą Generała *Landremont*

niespodziewanie zbliżyło się do zamku *Carlsberg* miejsca rezydencyi Xcia Panującego o trzy mile od *Zweübrücken* miasta. Ostrzeżony już był Xiążę przed kilką dniami o marszu w te strony wojsk Francuzkich, iednak niewyiachał z Xiężną i Familią, aż tego samego dnia, którego Francuzi przybyli, i to wprzód kilką minutami. Generał *Landremont* ieszcze mógł postrzedz pochodnie przy pojazdach. Lecz rychło Xiążęta w las wpadli, i skrytą drogą przebrali się do *Manheymu*, gdzie nazaiutrz stanęli. Gdyby Xże z zamku swego rychło nie umknął, byłby z całą Familią swą od Francuzów w zastaw wzięty. Zaraz po ucieczce wpadli żołnierze do pałacu, ale nie znalazłszy Xcia w pokojach, rozłożyli się officerowie i żołnierze. Pełno było po kanapach i krzesłach, i owszem na łożu Xiążęcym w botach spoczywali kurząc sayki. Przyniesiono też wina dobrego z piwnicy. Pili i narzekali na swe kilką minutami opóźnienie. Generał Gwardyą Xiążęcą składającą się z 1,000. ludzi, tudzież 60. lekkiej jazdy, którzy od 15. lat za konwoy Xciu służył, dyzarmował, i broń zabrał.

Dnia 10. Tenże Generał rozpuścił żołnierzy wszystkich Xiążęcych dając im wolność gdzieby się podobalo rozeyść.

Dnia 11. Lutego zabrane są konie ze stajni Xiążęcey, i wszystka broń w *Carlsbergu* znajdująca się. Ze wsi okolicznych znaczny zprowadzony furaz. Rozłożyły się wkrótce wojska w mieście *Zweübrücken* i *Hombourg*, tudzież we wsiach do koła leżących.

Dnia 21. Lutego. Generał Francuzki *Destournelles* kazał ogłosić w całym Xięstwie Dekret Konwencyi Narodowej dnia 15. i 22. Grudnia R. 1792. wydany, oraz Dekret d. 31. Stycznia R. 1793. który wymaga, iżby w kraiu od Francuzów orężem zajęty, w ciągu piętnastu dni lud się zebrał dla oznajmienia, czy chce przyjąć rząd gminowładztwa.

Po takowego Dekretu publikowaniu, Kommissarze Francuzcy udali się do izby skrubowej i Kassyerowi do-

niesli, aby wydatków żadnych nie czynił z wnoszonych dochodów, lecz te do dalszego rozrządzenia w pilney miał straży.

Tegoż dnia publikowano te same Dekreta Konwencyi Narodowej w *Turckheim* mieście leżącym w Xięstwie *Linange*. Także w *Bliestcastel* rezydencyi Hrab: *de la Leyen*, i w *Saarbruck* rezydencyi Xcia *de Nassau Saarbruck*.

Zaniośł protestacyą przeciwko tey gwałtowności i przeciwko Dekretowi Konwencyi Nard: Pan *d'Esebeck* Minister Stanu Xcia Bipontyńskiego, czyniąc oświadczenie imieniem Xcia swego o zupełney neutralności, któraby podlegać zaborom żadnym nie powinna. Tym czasem Francuzi Xięstwo trzymają. Ministra zaś wziąć kazali, i do Francyi pod konwoiem zaprowadzić.

Z *Frankfurtu* d. 8. *Marca*. Dziś poddała się Królowi Pruskiemu Forteca *Kö nigstein*. Garnizon z 435. ludzi rachując w to i officerów 14. wzięty w niewolę. Armat znaleziono 14. Sławny Major *Eukermier* zdradziwszy Elektora Mogunckiego, poddał tę Fortecę z 300. ludźmi Francuzom. Teraz zmyśliwszy tak doskonale paszport Generała Majora Pruskiego *Pfau*, że sam Generał ofszukany został, chciał wymknąć się przebrany po mieysku, lecz po docieczeniu, kto jest, wzięty w areszt, i do *Magdeburga* zaprowadzony.

DONIESIENIA.

Rezolucya Komisysy do Sprawy UUr. *Teppera* i *Schultza* z Wierzycielami, wyznaczoney.

Komisysa Rzpłtey przez Sanertum Nay: Konf: Gen: wolnym O. N. w Grodnie d. 1. *Marca* 1795. R datowane do ustanowienia masy substancyi UUr: *Piotra Teppera*, i *Karola Szultza* Bankierow *Warszawskich* wyznaczony: Wszytkich 100. JWW. WW. UUr: i Szl: tak K a u Polskiego, iako i Zagranicznych kredytorow obwieszcza, aby ci przed tą Komisysą na dzień trzeci kwietnia roku bieżącego z odwołania w *Warszawie* w domu UUr: *Teppera* przy *Ulicy Miodowa* zwancy stojącego rozpoczętą i konczynować się mającą stawili się, i tey Komisysy oraz ustanowienia Masy Fortuny UUr: *Teppera*, i *Szultza* attentowali, także długi

i pretensye swe iakie do teyffsubstancyi mieć żądają, likwidowali; ostzegając, iż w przypadku nie stawienia się na terminie dnia 3. Mca Kwietnia roku iako wyżej Kommissyja do skutkowania reguły przez Sancitum N. Konf. wolnych O. N. przepilaney przystąpi, a zś w przypadku nielikwidowania długow i pretensyi w przeciągu 3. miesięcy, kredytorowie nie likwidujący się od swych długow i pretensyi odrażonemi zostaną. Dań na sesyi Kommissyi dnia 16. Marca 1793. Roku.

Woyciech Skarszewski Biskup Chełmski i Lubelski Prezydujący. C. o. C. o.

W drukarni P. Zawadzkiego, wyszedł z pod piasty Rok Fizyczno-Moralny, czyli Uwagi nad dziełami BOGA, w porządku natury uważanemi, na każdy dzień roku rozłożone Tom II. miesiąc Kwiecień. Cena Złt. 2.

W Księgarni G.öllowkskiej w Marywillu na Sali nad bramą, znajdują się następujące Książki iakotu 1. Zywoty SS. Starego i nowego Zakonu na każdy dzień przez cały R k, przez X. Piotra Skargi zebrane 2 części fol. alla rust Złt. 22. (2.) tegoz kazania na Niedziele i święta całego Roku. 6 części in 8vo. Edycya nowa Roku 93. Złt. 21. (3.) Zywot Zbawiciela Pana i odkupiciela naszego Jezusa Chrystusa, in 4to. alla rust Złt. 3. gr. 15.

Dnia 21. Marca 1793. Roku w pewnym domu o wieczornych godzinach zgłnol Zegarek mały damski Paryżki w dwóch kopertach, perłkami prawdziwemi po obydwie Strony osadzony, Emalie lazuruwe, na którym gwiazdki złote wybijane, łańcużek z malsy orzechowey złotej w sztuczki dwiema rzędami w złoty oprawny. Ktoby postrzegł tskowy zegarek i kogo wprasza się aby dał znać do JP. C.lochanskiego Margrabiego Pałacu Rzeplitey Bryłowski nazwany, a dostanie przyzwoitą nadgródę.

Dwa Koczki nowe urzędowne zewszysłkimi wygodami jeden sypialny zielonym fasanem wybity zdwoma kuframi magazynami i łózkami, drugi niesypialny pierwszemu podobny. Karetka nowa paradnia wguście iak najmodniejszemu kufer pod kozłem spaniałem, brązem cała przyozdobiona znajduje się do sprzedania u JP. B. browlkiego w kamienicy JP. Knytkowskiego mieszkającego na przeciw Aptyki S. Krzyżskiej przy S. Rocha pod Nro. 396.

Pomiedzy Ubogiem i z Ulic zabieranemi, wiele Osób oboiey Płci do ręczney pracy zdolnych znajduje się, a gdy IPan Rehan Fabrykant Sukienny w swojej Fabryce wszystkich zatrudnić nie może, zatym administracya D. mow miłosierdzia licząc ich jeszcze do sta Osob ofiaruje ich oddać do robot, wtakiey liczbie wtakieyby kto onych żądał. Odezwa oto czynić się ma do Ur. Logi Intendenta Szpitalnego w szpitalu S. Łazarza na Ulicy Mostowej mieszkającego.

Dzien: R. E. H. Ner. 11. czyli tydzień 11. R: terazniejszego na 16. Marca, wyszedł z druku, zaymuje wsobie (1.) 16te. rozrządzenie Jur: Mar: Kr: pod tyt: Obwołanie, o kredycie w Warszawie dla Officerow Rofs: kar: 184. (2.) O Otcie 4. Złodziejow, i innych sposobności latwych naturalnych i doświadczonych, przeciw wszelkim zarazom, mianowicie wieszennym (3.) Bilans Handlu Królewieckiego z krajami zamorskimi i litwą z R. 92. (4.) Stal i rozne naczynia zelazne i stalowe, tańsze od zagranicznych w Warszawie do przedania (5) Dobra ziemskie i mieyskie do przedania. Ten Ner na sztuki biorąc koszt: Złt. 1. a przez prenumeratę gr. 24. w Warszawie w Drukarni za Nowomiejską bramą na Ulicy Freta Nro 272.

Pod Numeram. 1815. na Ulicy Bonifraterskiej znajdują się spartamenta meblowane z sianią, wozownią, kuchnią, i ogrodem fruktowym, z fzaragami do nacięcia na pni Roku od Wielkiej Nocy, i tamże znajdują się Drzewka mlode fruktowe do przedania.